

Az előfizetés ára:
 egész évre 8 frt.
 fél évre 4 frt.
 negyed évre 2 frt.
Körjegyzőknek és néptanítóknak:
 egész évre 6 frt., fél évre 3 frt.
Egyes szám ára 10 kr.
 Előfizethető és egyes lappeldő-
 nyokat venni lehet a kiadóhiva-
 talban. TraubB. és társa, Valentin
 Károly, Böhm M., Luszovics L.,
 Veidinger N.
 Tízletében és a főudhánytözsben.
A hirdetések*ára:
 Mindenkor arjegyzék szerint.
 Bélyeg-díj minden hirdetéskor 30 k.
 Nyiltterben egy sor . . . 10 kr.

PÉCS

Politikai vegyes tartalmu lap.

Hirdetéseket elfogad: Külföldön
 Barek J. és Társa Erfurtban,
 Haasenstein és Vogler, Steiner A.
 Hamburgban, Daube G. L., Knoll
 Ignác Frankfurtban, Opelik A.,
 Schalek Henrik, Mosse Rudolf,
 Bécsben. Magyarorszában: Neu-
 berger és Braun, Goldberger A.
 V., Lang Lipót, Schwarcz Gyula
 Somogyi E. „Első magyar nemzet-
 közli irodá”-ja Budapesten, kiadó-
 hivatalunk és Janovszky H. királ-
 uezában levő hirdetések elvéte
 irodája Pécssett.

Megjelen hetenkint kétszer: szerdán és szombaton.	Szerkesztőség: Király-utca 20. sz. Kiadóhivatal: Nepomuk-utca 10. sz. a posta mellett.	Kéziratok nem adatnak vissza.
--	---	----------------------------------

Az országgyűlés megalakulása.

A parlamentáris törvényhozásnak egyik nem éppen kellemetlen sajátága az, hogy mint szövevényes gépezet, igen nehezen indítja meg működését.

Ezt tapasztaljuk a mi országgyűlésünkénél is, mely, noha első ülését mult hó szeptember 25-én tartotta már, mégis a mai napig még csak a megalakulás stadiumáig jutott.

A megválasztott tisztviselők közül az országgyűlés elnöke Péchy Tamás, Szontágh Pál és br. Bánfy Béla alelnökök, valamint 6 jegyző közül négy a szabadelvű-párt kipróbált lelkes híveit képezik, kikre, különösen az elnökökre, mindig, a legnehezebb viszonyok között is biztosan számíthat, annál is inkább, mert mind a három ismert erélyes parlamentarista, kik előtt a parlament tekintélye és méltósága mindenek felett fontossággal bír.

Két kiváló ok forog fenn, melyeknél fogva jelen országgyűlésünkre nézve különösen fontos körülményt

képez a kellő erély, méltóság és igazságérzet felett rendelkező elnökség.

Az első azon körülményben kérésendő, hogy az elnökség a mi országgyűlésünkben tulajdonképen executiv hatalommal nem is bír.

Mig idegen államok országgyűléseinek elnökei azon tagokat, kik az országgyűlés méltóságáról és az az iránt tartozó tiszteletről megfélekednek, kivezetethetik, sőt megbüntethetik, addig a mi országgyűléseink elnöke mindössze azon problematicus jog felett rendelkezik, hogy az ilyen tagtól megvonja a szót.

Igaz ugyan, hogy ha valamely, úgy a magyar parlament eddig azon szép hirnek örvend, hogy a legszenvedélyesebb viták is — egyes esetek kivételével, távol a személyeskedéstől, a nyugodt tárgyilagosság medrében vívattak; de ki képes arra nézve biztosítékot nyujtani, hogy a magyar parlament ezen szép hirneve ellen nem fog-e jövőben támadás intézteni. Ily körülmények között a tekintély, méltóság és erély nyibusával körül-

vett elnökség — a melyet a fentebb említett három kiváló férfiú képvisel — nemcsak a parlamentnek, de az országnak is igen nagy szolgálatokat teljesíthet. Ott, hol szigorú házszabályok vannak, az elnökök személyisége nem is igen jön tekintetbe, mert a szabályok végrehajtását és megtartását a középszerű erő is kezelheti. De ott, hol, mint nálunk is, az elnöki jog köréből az executiv és büntető hatalom ki van zárva, az elnöknek tekintélyt és igazságot representáló személye fontos kérdés.

A másik ok, mely parlamentünkben az elnökségnek legkitünőbb férfiak általi betöltésére utal, azon körülményben rejlik, hogy jelen parlamentünkbe meglehetősen számmal olyan elemek jutottak be, melyeknek mult szereplése nem nyujt biztosítékot arra nézve, hogy az elnökségnek inkább csak erkölcsi és csak a legkisebb mérvben jogi szabályokkal körülvet tekintélyével visszaélni nem fognak.

Azon elemek, melyek nem riadtak vissza attól, hogy a békés lakókat

A „Pécs” tárczája.

Kriminalis ülések. (Vége).

A nagyheti szünetekre különösen nagyon várt Bernát, mert akkor Eufrozina régi kívánsága is teljesülhet: bejárni a szomszéd hegyeket s megismerkedni a vidék nevezetességeivel. Sok-sok házi perpatvar volt már köztök a miatt, hogy Bernát töle mindent megtagad, üveg alatt akarja tartani s hozzájuk közel se enged senkit. Miatán pedig Bernát ártatlan felkénnek nagyon lát, hogy rá minden alap nélkül féltékenykednek, sőt még azon is gondolkozott, hogy mi jogon? — a busvétí kirándulást találta ki Eufrozina nagy örömeire.

Járt Bernát Eufrozínával gyalog is, kocsin is, karonfogva is, egymást támogatva is s nem győztek betelni a természet nagyszerűségével. Egyszerre a hölgynek kedve támadt megmászni a legmagasabb csucset, helyesebben felnyargalni vagy felcuzzammogni ló vagy öszvér vagy számar hátán a csucshoz, mert pompás ut vezetett oda s csakis azt érthette baj, a ki épen semmit se vigyázott magára, vagy a ki tulságosan ügyetlen volt.

A hölgy vakmerő kívánságát kellőképen ellenezni se volt ideje Bernátnak, mert Eu-

frozina, mint egy kis pajkos leánya odafutott a kalauzhoz s épen talált egy öszvért női nyereggel, ebbe vetette magát s jóízűt nevetett az utána szuszogó Bernátnon.

A professor taníttatni kezdte magát a kalauz által: mit és hogy kell; de nagyon egyszerűsítette a dolgot az a körülmény, hogy az öszvérek már le voltak foglalva, csak egy vén ló, igazi gebe bámult egykedvűen maga elé: ezen a Rozinante a kalauz vizes putonyokat szokott hordani, nem is volt hát nyereg hozzá. Ezt kellett tehát Bernátnak igénybe vennie, ha tetszett, ha nem. És Bernátnak nagyon tetszett, ha már meg kell lenni, mert ez a jámbor állat legalább nem rug, nem kapál, nem harap.

A fogát összeszívtá Bernát, mikor a már fenn vigan haladó Eufrozina hívására s gunyolódására a gebe hátán megindult. Nem volt azon egy lattal se több hus, mint Bernátnon. csontjaik egymással közvetlen érintkezésbe léptek. Az a vékony plaid, a mit Bernát ráterített, nem használt sokat.

Eufrozina csak nevetett felülről; Bernát pedig átlátta a helyzetet, hogy a férfiú bátorság és méltóság van gyanusítva, ezért ő is ügteni kezdett. De olyan lapdázást és nyekkenést még nem láttak és nem hallottak lóháton, mint Bernát elkövetett. Kileste, mikor Eufrozina a sziklák közt, fenyők közt eltűnt s megkérte a kalauzt, legyen szives

összekötözni a lábait a ló hasa alatt, mert ő nagyon szédülő természetű. A kalauz igen komoly mosolygással megette. Bernát pedig triumfált, mert ugy összekötött lábakkal még végig is feküdt a lovon, átölelte a nyakát s biztonságban érezvén magát, nyargalni akart. De csodák csodája! a gebe megállt s egy lépést se akart tovább tenni. Egyszerű ló-lélektani megfejtése volt ennek: Rozinante soha se próbált még ilyen lovagot s így ülni se magán, se más lótársán még nem látott, gyanakodni kezdett hát, hogy ellene merénylet készül. Figyelő állást vett hát s nem mozdult.

Bernát sarkalta összekötött lábával, de hiába. Mérges lett a lovag, felkapott egy száraz faágat az előtte magasló szikláról s ütni kezdte a párárt; hiába beszélt neki a kalauz, hogy az nem szabad, Bernát dühös volt, nem hallott semmit, csak verte az állatot.

Egyszerre harsány „halt!” kiáltásra megrezzen Bernát. Az állatvédő-egylet egy közege volt, a ki rendőri joggal birt az egylet szervezete szerint. Gyors szökésekkel Bernát mellett termett, először nagyot nevetett a ritka pozitura láttára, de csakhamar hivatali szigorral kényserítette a leszállásra s önmaga vezette az állatot bizonyos, Bernátnak igen gyanus irányban s Bernátot is követésre szólította. Bernát ment szó nélkül, csak a kalauz

egymás ellen lázítják, azon elemek, melyek nem riadtak vissza attól, hogy a jogegyenlőség eszméjén alapuló társadalommal dicsekvő Magyarországot a külföld előtt compromittálják, azoktól nem igen várhatjuk azt, hogy kiméletek lesznek azon parlament és annak tekintélye iránt, mely egyik legfontosabb feladatának tüzte ki azt, hogy ezen subversiv elemek üzelmeit jövőre lehetetlenné tegye.

És hogy ezen elemek, valamint a parlamentben bujkáló titkos követők nem igen válogatósak az eszközökben, ezt bizonyítja azon eljárásuk, melyet követtek az országgyűlési tisztviselők megválasztásánál és a mely eljárásnak illoyalitása abban nyilvánul, hogy a szabadelvű-párt és a két ellenzék megállapodása ellenére csak úgy hullottak az antisemita jegyzői jelöltre a szavazatok.

A mely elemek tehát a képviselő választások előtt és alatt így jártak el, a mint fentebb említettük és a mely elemek a parlamenti tisztviselőség választása alkalmával ily illoyalitást követtek el, azokkal szemben szigoru jog és kérlelhetetlen elnökség a parlamenti tisztességes működés nélkülözhetetlen kelléke. R.

Az iparos tanulók iskolái.

III.

(sch.) Az iparosok képzésében a leglényegesebb oldalt bizonyára a rajzolásnak való gyakoroltság képezi; mert rajz nélkül ma már senkisémp képzel magának munkát, mely az ipar bármely ágában oly ügyességet, pontosságot, kímélsint és szabatos teremtő erőt tudna kifejezni, mely annak emelésére s versenyképességére csak némi befolyással

is lehetne. A rajzolás ébreszti s fejleszti általában az értelem, a szép iránti érzéket, finomítja az ízlést, teremt új fogalmakat s, mint mindennek összege, határozott irányba tereli az ítéletet. E felfogást a közoktatási ministerium is látszik osztani, legalább arra enged következtetni a rajzoktatási tanterv, mely az iparos tanulók iskolái számára kiadott. E tanterv alapos s a részletekig kimerítő; csak hogy e feldolgozandó anyag és iparos tanulóinknak e téren előképzése ismét nem áll arányban, mert városi gyermekeink kivételével, kik az összes tanulók alig egyharmad részét teszik, nincs oly iparos tanoncz, ki az elemi iskolában, hol a rajz még kötelezett tantárgyat sem képez, csak egyetleneget vonást is rajzolt volna. Ambár a rajzoktatásra kiszabott heti három óra elegendő, a kitűzött nagy tanczél elérését mégis nehezíti még azon körülmény is, hogy a rajzoktatás tervszerű keresztülvitele felette költséges lesz, miután ezental nemesak egyes iparágak tanonczai, hanem a rendtartási szabályok 9. §. szerint minden tanuló köteles a kiszabott tantárgyat tanulni, tehát a rajzot is s így majdnem anyai rajztanítóra s helyiségre lesz szükség, mint a hány osztálytanító van most.

De hogy az érdekeltek az anyag mennyisége iránt tájékozást szerezhessenek, következőben szösz szerint adom az egyes tanfolyamok rajzoktatási tantervét.

Első évfolyam. a) Szabadkézi rajz: Az egyenes vonal s annak minden irányban való szabadkézbéli rajzolása és kellő begyakorlása. A függőleges, a vízszintes és ferde. Az egyenes felezése, osztása. A szög, a szögök osztása. Az egyenesnek különböző alkalmazása és felhasználási módja három-, négy- többszögek, valamint egyéb egyszerű és ékeesebb idomok alakítására. A hajlított vonal alkalmazási módja zárt idomos, majd egyszerűbb és diszesebb sík-éktímenyek alakítására. Az egyenes és hajlított vonalaknak összekötése és kombinációi egyszerűbb és összetettebb éktímenyekben, különösen ó-görög és mör stülű szalagdiszkek és éktímenyek. b) Mértani rajz: A mértan fogalma, a rajzeszközök megismertetése és használati módjuk. A pont, vonal, lap és test általános nevei és grafikus előállitásának magyarázata. (Sikmértani) Egyenes vonalak alapmivetelei (összszedás, kivonás, szorzás, osztás) és mérése. Két egyenes vonal relatív fekvése. A kör általában. A szögek nevei, mérése, másolása és alapmivetelei. Mellék-, esucs-, kiegészítő-, pótló-, ellentett- és váltószögek. A három-,

négy- és sokszögek alaptulajdonságai az oldalakra és szögekre vonatkozólag; azok nevei és szerkesztése. A kör alaptulajdonságai, a húrok, érintők, a szög, a be- és körülírt idomok és a kor fekvése a körre vonatkozólag. Körmérés és kiszámítás.

Második évfolyam. a) Szabadkézi rajz: A csigavonal és ellipsis. Jellemző levéldomok rajzolása természetéről és stílytíz mintákról. Egyszerűbb és összetettebb sík éktímenyek folytatólagos rajzolása, a görög római román és renaissance kom stílyfajából a stílyfajok jellemző tulajdonainak bemutatásával és népszerű magyarázatával. Mértani testek, u. m. kocka, hasáb, gúla, henger, a kupnak távlati rajzolása szabadkézből, a perspektiva és árnyéktan főbb elveinek s szabályainak népszerű magyarázatával. b) Mértani rajz: (Sikmértan) Az ellipsis, a csigavonalak, oválisok és néhány más fontosabb és gyakorlati alkalmazást nyerő görbe vonal rajzolása. Két egyenes vonal, az egyenes és a sík, két és három sík relatív fekvése. Az egyenes szöge a síkkal, a lapszög, a teszög, (triáder) az ide vonatkozó legfontosabb tételek, különös tekintettel az ábrázoló mértanra. (Tömörmértan.) A szögletes és gömbölyű testek nevei, összeállítás, hasonlósága, különösen a hasáb, gúla, henger, kúp és gömb.

Harmadik évfolyam. a) Szabadkézi rajz: Folytatólagos gyakorlása a sík-éktímenyek rajzolásának (esetleg tollal és egyszerű színezéssel, monochrom skálában). Bemutatása és rajzolása mintaszerű régiebb magyar szöveteiken és himzéseken előforduló éktímeny motívumoknak. Mintaszerű ömboza éktímenyeknek, valamint figurális mintáknak körvonalban és egyszerűen árnyékoltt rajzolatára a haladottabb növendékekke, főmintaokról. Folytatólagos gyakorlása a szemléleti alapon való távlati rajzolásnak szabályos mértani testekről, ilyenek csoportozatairól s egyszerűbb építészeti jellegű tárgyakról, (oszlop, taupaszt, szekrény, forgó testek stb.) körrajzban és egyszerű árnyékolással. Emlékezetből való rajzolás gyakorlása. Egyszerű sík diszítési tervezések, a földolgozott tárgy köréből kiszemelt foltok nyomán. b) Ábrázoló mértan: (vetülettan.) A pont, vonal, sík, idomok ábrázolása, homlok, alaprajzok és keresztmetszetek. (Árnyéktan.) A leggyakrabban előforduló idomok és testek saját és vetett árnyékának szerkesztése. A megvilágítás intenzitásának alapelvei. (Perspektiva.) Az axonometria alapelvei és al-

által üzente Eufrozínának, hogy baja esett, siessen haza.

Az ör Bernátot egy bódéba vezette, nagy protokollumba beírta az esetet s felvette Bernát egész nacionaláját. A professor Bernát név hallatára az ör „áh!“-t kiáltott, mondván: „Őn az, a ki a policzját a „Trompeta“-ben lerántotta?!“

Ötven márk büntetést szabott a zsebére az ör Bernátnak. E rettenetes summa miatt javában veszekedett Bernát az örrel, mikor Eufrozina is odaért, a ki tőle telhető sítással kontrázott Bernátnak; de midőn az ör mindkettőjüket letartóztatással fenyegette, jobbnak látták a 50 markot letenni s hazakullogni az épen nem élvezetes kirándulásból.

A „Trompeta“ másnapi száma igen kimerítő tudósítást hozott ez esetről, azzal a hozzáadással, hogy a rendőrigazgatóság pert indít Bernát ellen a rendőrség szóbeli sértevése miatt.

Erre a cikkre Bernát válaszolt egy mérgegyonos nyilatkozattal a nyíltérenben.

Perbe keverték szegény Bernátot, elítélték egy heti fogházra s nagy lótas-futásba került, hogy kegyelmet nyert; de tanári állását el kellett hagynia, penzióba ment, elvonult a várostól nyolcz mérföldnyire.

Itt a magányban egyedül a tudományt él. Itt írta azt az epochalis munkát: „Az ülés káros hatásai“ czim alatt.

Mikor H. ből távozott, még többet beszéltek róla az emberek, mint addig s most már pártolója se akadt egy se, még a „czukor-répa bizottsági tag“ senior kisasszonya se. Az i városi publikum is értesült az esetről. Egyszerre tele lett a világ Bernát összes viselt dolgaival. Bernát nagy szerencsétlenségére ugyanaz a „bursch“ lett a „Trompeta“ reportere, a kire ő Schopenhauert ráczítálta. Ez a csintalan „bursch“ az epochalis mű megjelenése után nyomban gondoskodott annak minél nagyobb elterjedéséről, következőképen: nagy plakátokat nyomtatott, a hirdörök nyakába akasztotta, a publikum bőségesen megismerkedhetett az új mű prospectusával, a czime pedig rettenő nagy betűkkel ez volt:

„Az ülés káros hatásai“

saját tapasztalatai alapján

i r t a

Professor Bernát.

Keresztkötés alatt egy piros plakátot a „bursch“ megküldött Bernátnak.

Bernát majd esztét vette dühében. Csak Eufrozina hű ragaszkodása mentett meg belőle annyit, hogy most már még tovább költözött s elvette Eufrozínát feleségül.

Utódja nem volt Bernátnak. Örökké kár, hogy az ilyen pompás ember magva kiveszett.

Furcsa zálogosdi.

Vizvári Gyula kitünő színművésznőkről mult hó 14-én tartott 25 éves jubileuma alkalmából a „Félegyházi Hírlap“ egy tárczát közöl, melyben többek közt a következő adoma foglaltatik:

Vizvári humoráról számtalan adoma beszél. Róla szól az ének a következő érdekes történetekben is. Vizvári Gy. sohasem felejté el azt a szép epizódját életének, mikor ő Szigeti Imrével zálogosdit játszott. — Nem mintha csökba ment volna a játék; hisz Szigeti kövér ajkainak összecsuppanása az ő ábrázolásával is emlékezetes maradt volna előtte, de így még emlékezetesebb, mert a játék forintokba ment.

Egy vidéki városban az egész szintársulatló kettőn maradt meg hirmondóul. Vizvári akkor nemesak színész volt, hanem pénztáros is. Egyszer volt életében pénztáros és akkor se volt hozzá pénz.

Jó Szigeti Imrével elballagnak egy vendéglőbe, hogy ott hű bebuscsbedeljenek s aztán ott hagyják romlásuknak színhelyét.

Mikor már nyakára hágtak sok jó eledelek, hirtelen pénztárvizsgálatot rendeznek s kitűnt, hogy nincs egy árva garasuk sem. A megvett cledetek értéke pedig éppen 2 frt. Ez épen két frttal több volt, mint kettejüknek összes vagyona.

Kalmazása. Perspektivikus képek előállítás a metszési mód szerint.

Ki állíthatná, hogy ez anyag nem sok, nagyon sok, mégis annélkül, hogy az ifjak egyes szakmájukba vágó gyakorlati dolgokat tanulnának rajzolni, mi végre is a lényeges. A közoktatási minisztérium azonban tanterve szerint, nem osztja e felfogást, mert a mikor a főszűrt a szabadkézi és mértani rajzolás alapfogalmaira fekteti ily tág keretben, a szakmabeli rajzolásnak csak a hároméves tanfolyam bevégezése után enged tért. Ennek nevezetesen szerint fordítva kellene történnie. Tanulják az ifjak a szabadkézi és mértani rajz legelőbb fogalmait s aztán gyakoroltatásnak a II. és III. évfolyamban szakok szerint csoportosítva, iparágukban előforduló minden nélkülözhetetlen tárgyak rajzolásában a mibe aztán a fentebbi tananyag még mindenkor kibővíthető bevonható s értelmezhető. Így lesz a rajzoktatásnak, a mennyiben az adott körülmények közt lehetséges, legalább gyakorlati eredménye, mert az ifjak annyi képességgel fognak bírni, hogy mindennemű iparos foglalkozásokban majdnem gyakorlati hasznát vehetik, mi mindenesetre azzal a jámbor, soha el nem érhető óhajjal felér, miként „a magasabb iparos szakrajzolás bármely ágának biztos alapot szerezzenek.”

Miből álljon az iparos szakrajzolás, részletezve felsorolják az anyagot a következő csoportok:

1. Építő iparosok.

Kőművesek. Téglafalazatok (téglakötések), block- és keresztkötés, egyenes végződés, derékszerű sarokkötés, ferdeszerű sarok. Két fal derék- vagy ferdeszög alatti végződése, a falak keresztzései. Pillérek, oszlopok, faliszökelek, kémények füstcsövek kötése stb. Terméskő, faragott kőből való, különféle burkolt és vegyes falazat. Boltívek téglából és faragott kőből. A boltzatok különböző nevei: a donga-, zárdakereszt, a gömb és a cseh-boltzat stb. Boltzatok vasgerendák között, vaskapcsok. Lepsőkő faragott kőből, emésztő gödrök, házi csatornák. Oszloprendek és párkányok, az ablak- és ajtónyílások szegélyzete,

— Tudod mit! — szolt Vizvári titkos furfanggal — majd én elmegek pénzét keresni, te itt maradsz — zálogba.

Szigeti ott maradt. Várt egy negyed óráig, félóráig, Vizvári nem jött; de annál sürűbben jöttek a pinczerek s élénken tudakozták az után, hogy mit parancsol? Végre Szigeti megröstellte a dolgot s elkezdett rendelni. Rostélyosok, zsardinttők, sörök vonultak föl s vonultak le — Szigeti gyomrába. Mikor két óra múlva Vizvári megérkezett a két forinttal s győzelmesen mutatta Imrusnak, az zord mozdulatú mutatott az üres tányérokra, az ételromokra s hörgé:

— Két forint, meg két forint az négy forint. Még mindig két forint a defícit.

Vizvári egy néhai rostélyos csontjába fogózott, hogy el ne essék.

— Hanem tudod mit — szolt Imrus revaszul — most maradj te itt zálogba, elmegek én a két frtért.

És Szigeti böszen, de fölségesen eltávozott s Vizvári böszen — enni kezdett. Majd kijátsza ő Imrust, adta lelke!

Mikor Szigeti visszatért, már 6 frt volt a „czech.”

Szigeti oly mozdulattal vette ezt tudomásul, a minővel Mahbeth a király lelkének váratlan megjelenését.

— Már most melyikünk menjen pénzért? — kiáltá Imrus — hisz ez itéletnapig eltart, föltéve, hogy étvágyunk is eltart addig.

És bizonyosan ott ülnének most is és ennének szakadatlanul, ha Vizvári kaczagva zesebhe nem nyúl s így nem kiált: — Lefőztelek, mert én nem két hanem — négy forintot hoztam.*

továbbá ajtók és ablakok (mint asztalosmunka). Különböző alapozási módok. Épület-állványozás, boltzatos mintaállványok. Legegyszerűbb vas:zerkezetek. Egyszerű lakó- és gazdasági épületek, u. n. pallérterveinek kidolgozása adott tervvázlatokról. A csok. Fa-vázás falak, blok- és deszkafalak, kerítések. A gerendafedények különböző nevei. A fedélzet alakjának megállapítása adott különböző esetekben. Egyszerű fedélszerkezetek, összetett függő és feszítő művű fedélszerkezetek, toronyfedél-szerkezetek; fapárkányok, oszloprendek. Különböző befedési módok (szalma, nád, deszka, szindely, cserép, pala és fémlemez) stb. Deszkapadlatok és parket. Falépcsők. Ajtó- és ablaktokok, ajtók és ablakok (asztalosmunka). Egyszerű fahidak. Egyszerű faépületek, u. n. pallérterveinek kidolgozása, adott tervvázlatokról. A leggyakrabban előforduló fakötések, mint részletek. A rajzolásban, a melynek magában kell foglalni az alaprajzok homlok- és oldalnézetek és metszetek készítését, a következő fokozat követendő: a) rajzolás előlapokról és mintákról, előírt lépték szerint; b) rajzolás adott vázlatrajzokról, előírt lépték szerint; c) végre rajzolás vázlatrajz nélkül, adott program szerint. Pótlólag rajzolhatók még egyes részletek az építésnél közreműködő egyéb iparágak köréből is.

2. Asztalosok és esztergályosok.

Vázlatrajzok készítése az egyszerűbb, azután fokozatos sorrendben az összetettebb butorokról s épületfelszerelési tárgyakra, oly czélból, hogy a tanuló az alakot különböző nézetben előtűntetni tudja a méretekkel együtt. E vázlatrajzok lapminták és eredeti felvételek nyomán, vagy azok nélkül készítenődik. Vázlatrajzok nyomán a különböző vetületek körvonalának szabatos felrajzolása mérték szerint. Kisebb méretű egyszerűbb és összetettebb vázlatrajzoknak nagyobb méretben való kidolgozása és utasítás szerint való módosítása. Az alak ábrázolásának ily begyakorlása után, a vetületekhez különböző metszeteknek és fontosabb részleteknek szerkesztése, vagyis teljes műszaki rajz készítése. Végre adott feltételek és mérték szerint egyes butorok, kisebb használati s épületfelszerelési tárgyak szerkesztése, tervezése. A szabadkézi rajzolásnál sík és domboru ékítmények folytatódólagos rajzolása; különös tekintet fordítandó az oszloprenszerek, párkányzatok, talpazatok s az építészet köréből az asztalos iparban használatos egyéb szerkezeti részletek megismerésére s azok szabályos rajzolására; a diszítési részletekből — a melyek már lehetőleg az alkalmazás, a butorok köréből veendő — csak annyi közlendő, hogy az a szerkesztő-rajz rovására ne essék és hogy a tanuló a különböző styelek jellegét felismerni s megítélni tudja. E czélból különböző styly, kiválóbb régi és újabb butor és újabb butorneműek ábrájának bemutatása és másolgatása. valamint figurális és állati alakzatok rajzoltatása is szükséges. A kocsigyártók és kádárok az asztalosokhoz sorozandók, amazok oktatásánál azonban a főszűrt a mértani rajzra kell fektetni. A szakrajzolás tárgya a kocsigyártók-nál a közönséges szekerek, továbbá a kocsik alkatrészeinek — kerekek, tengelyek, az alj, az oldalak, a szekrény stb — rajzolása, a leggyakrabban előforduló fakötésekkel mint részletekkel. A sorrend itt is kisméretű rajznak nagyobb méretben való átdolgozása, méretekkel ellátott vázlatrajzok után szabályos szerkesztése adott vázlatrajzok feladatszerű módosítása; végre a különböző kocsikról, szekerekről vázlatrajzok készítése, hogy a tanuló az alakot és a szerkezet vázát szabatosan előtűntetni tudja. Utóbb különböző styly diszkocsik mintarajzainak bemutatása, esetleg másolása, a stylszerűség, szilárdság, csin és izlés kellékeinek és föltételeinek magyarázatával. A kádárok szakrajzolása szűkebb körű; ide tartozik a különböző alakú és méretű hordók, ürmértekek, edények és furdókádak stb. feke és dongái alakjának szerkesztése, azok beosztása s a kész tárgyak ábrázolása

vázlatrajzban, végre vázlatrajzokról való szerkesztés.

3. Építő- és műlakatosok.

A gyakorlatban leginkább előforduló szakmabeli munkákról, szerkezetekről — pl. a különböző rácsok, ajtók, kapuk, konsolok, vas-butorok, takaréktűzhelyek stb. — eredeti felvételek és vázlatrajzok készítése, hogy így a tanuló a különböző gyártmányokról alak, szerkezet és elrendezés tekintetében kellő áttekintést és tájékozást nyerjen. Kis méretű vázlatrajzoknak nagyobb méretben való kidolgozása. Vázlatrajzok nyomán meghatározott alakú és méretű vasrudakból egyes tárgyak megszerkesztése, hogy a tanuló a különböző vasrudak czélyszerű alkalmazását is megismerje. Ezzel összefüggésben az összetettebb megerősítések- és összeköttetéseknek, mint részleteknek nagyobb méretben lehetőleg valódi nagyságban való kirajzolása. Ezen szerkesztéseknél felhasználandók a szabadkézi rajzolásnál megismert ornamentális idomok és részletek. Ablak- és ajtózárcak eredeti felvétele és azok rajzolása adott mérték szerint, később esetleg ilyenek szerkesztése. A szabadkézi rajzolásnál megismertendő a különböző styelek jellege és főképen a lakatosipar körében gyakran előforduló részletek, pl. csiga és az ezekkel rokon hajlított vonalak, stylizált növénylevelek és növények, rozetták, emberi és állati alakok stb. rajzolandók úgy, hogy a tanuló a szerkezet és alaki részletek megismerése és ábrázolása után, az eléje adott mintarajzokat stylszerűleg és szerkezet szerint is megítélni és elemezni tudja. Utóbb jó styly régiebb és újabb szakba vágó művek mintarajzainak bemutatása és másolása.

7. Bádógosok és rézművesek.

Vázlatrajzok készítése a bádógos ipar főbb czikkeiről, az alakszin és részarányosság kellékeinek megismerése és elsajátítása czéljából. A vázlatrajzok után mértékes rajzok szerkesztése s onnét az egyes felületrészek lefejtése. Az ürmértekek nagyobbitása és kisbebitése, az alak megtartása mellett. Oly lemezdarabok alakjának megszerkesztése, a melyek szabálytalan alakú tárgyak, pl. tölcsérek, furdókádak, párkányok, padlásablakok stb. átalakításához szükségesek. Kisebb méretű vázlatrajzoknak kidolgozása nagyobb mérték szerint s ezekhez részletek készítése. A szabadkézi rajzolásnál különös tekintettel kell lenni az oszloprendek, párkányzatok, stylizált növények, emberi és állati alakzatok, szakba vágó jó izlésű tárgyak vagy mintarajzok bemutatása és másolása stb. rajzoltatására.

5. Gépészek.

Az általánosan előforduló gépelemek, minők csavarszögecs és ék; csavarszögecs és ékkötések, lánczok, lánczhorgok, csökkötések, csapok, szelepek, csapágnyak, tengelyek, tengelykötések, forgattyúk, excenterok, kerekek, szíjdobok, hajtórudak, dugattyúk és tolatyúk stb., végre egyszerűbb készülékek és gépek rajzolása. A rajzolásnál követendő fokozat kisméretű rajznak nagyobb méretben való átdolgozása, méretekkel ellátott vázlatrajz után szabályos szerkesztés, eredeti felvétel és szerkesztés. Ezen csoportban a vas- és rézöntők az öntött vas és réz, a kovácsok pedig a kovácsolt vasalkatrészeket rajzolják, az utóbbiaknál rajzolatni lehet még a kocsik vasfelszerelési tárgyait s a közönségesebb szerkesztéseket, kalapácsokat, vésőket, baltákat stb., a rézöntőkkel esetleg a műipar körébe vágó diszebb tárgyakat.

6. Arany- és ezüstművesek.

Sík és domboru ékítmények rajzolása és mintázása emberi és állati alakokak, úgy stylizált, mint realistikusabb felfogással rajzolása és mintázása. A nagyobb méretekben való mintázás agyagból, a kisebb méretű tárgyaké viaszból gyakorlandó. E tanulmányok körébe vonandó, és pedig úgy elméleti fejtegetés, mint gyakorlati rajzolás alakjában az építészeti stylan s a remekkorai edényidomok

ismertetése. Kívánatos végül, hogy a tanulók minél nagyobb számu antik- és ujjakkori jeles ékszerék mintarajzain kívül, a régibb magyar szöveteken, ruha-hímzés és csipkenemteken alkalmazott jelesebb magyarhoni díszítőmótvimokkal, valamint a régi-ben virágozott magyar (erdélyi) zománcolt ékszerék alakjaival és színösszeállításával megismerkedjenek.

7. Kárpitosok.

Sík és domboru ékitmények és élő virágok rajzolása. Redőzetanulmányok, főleg függönyökre, mennyezetekre, bútordíszítésekre stb.-re alkalmazva. Szintani elemzések és gyakorlatok. Építészeti stylanulmányok, főleg a belhelyiségek díszítése szempontjából. Régibb és újabb jó stílusú szövet- és hímzésmin-tá, papír-, bőr- és selyemtapeták, csipkék és szőnyegek díszítőmótvimainak elemzése és rajzoló-lása, alak- és színösszhang tekintetéből. Díszítési kisméretű vázlatoknak nagyobb mérvben kidolgozása. Díszítési tervezetek.

Az ázsiai cholera népszerű ismertetése és óvszabályai.

(Végo.)

Fertőtlenítés.

3. A choleramérget tartalmazni szokott különféle tárgyakat fertőtlenítés által kell értalmatlanná tenni. De hogy ez céljának megfelelően és ne csak pusztá önámítás legyen, kellő időben kell alkalmazni, azaz nemcsak járványkor, hanem már jóval annak közeledte előtt, mind arra kiterjeszteni, mi gyaníthatólag a choleraanyag fészkeül szolgálhat, végre elégséges mennyiségben.

Fertőtlenítés tárgyai: az ürülekék, ezek felfogására szolgáló ürüskékek, edények, gödörök, csatornák, csövek stb.; a beteges ágys és ruhaneműje, ágyszalmája, a butorok, a beszennyezett szobáknak földje, fala, netán gyanus helyről hozott élelmi és árucikkekek, a bemocskolt ivóvíz és végre a hullák.

Az ürülekék fertőtlenítése.

A cholera betegek ürülekéi oly edénybe fogassanak fel, mely a fertőtlenítő szert már tartalmazza. Ilyen fertőtlenítőszer a vasgálicz, melyből 1 rész 10 rész vízben oldatik fel, továbbá a carbolsav 1 rész 20 rész vízben oldva, vagy carbolsavas mész, melyből 3—4 olyan mennyiség kell, mint a tiszta carbolsavból. Az így vegyített ürülekék a már előzetesen jól fertőtlenített árnyékszekébe öntetnek.

Maguk az árnyékszekék s egyéb üríték-gödörök, a járvány közeledtével kiürítettvén, azontul legalább hetenként 2-szer, ha pedig a községben már choleraeseteket jelentkeznek, minden napon fertőtlenítendők.

Minden lakóra 4 dekagramm vasgálicz, 2 dekagramm carbolsavas mész vagy 0.5 dekagramm carbolsav számítandó megfelelő mennyiségű vízben feloldva.

Hol pusztá föld szolgál ürítő helyül és tán fertőtlenítő szer nincs kéznél, czelszerű az ürítékeket naponta száraz porhanyó földdel vagy fűrészporral, mézszel, kő- vagy faszenporral vagy pedig ezen anyagoknak keverékével bőven behinteni.

A beteg szobájának s butorának fertőtlenítése.

A beteg által használt ág és fehér ruha előbb 5 százalékos carboldatban, langyos lugban vagy fehér gálicznak oldatában (1 : 20) áztattatik, nehogy ennélkül a mósónéra mérgező hatásu legyen. Nagyobb biztosságért, ha csak lehet, elégettetik. A kiürült szobának padlózata carboldattal vagy ezetettel felmosatik, a padlótlannak földje ásó nyomra kiásatik, carbolsav oldatával leöntetik és száraz földdel töltetik fel. A falak bemészeltetnek. A butorok ezetettel vagy carbolsav-oldattal mosatnak le. E közben a szoba nyitott ajtón és ablakon át szellőztetik.

Az ivóvíz fertőtlenítése.

A hol az ivóvíz gyanus természetű, ott czelszerű azt felforralni, lehűlés után levegővel ósszerázva inni.

Közös kútból nem tanácsos házi edényekkel meríteni vizet, hanem a kúthoz rögzített és tisztán tartandó vedrek használándók. Ha közös kútból ivók közt, tömeges megbetegülés mutatkoznék, megvizsgálandó nincs-e közelében emésztő gödör, árnyékszekék, bűzhödt töcsa, melyekből beszívargás történhetett. Az ilyen kút lezárandó.

A hulla fertőtlenítése.

A hulla azonnal oly koporsóba tétetik, melynek hézagai szurokkal beöntvék; lezárás előtt carbolsav oldattal locsolatik le, vagy vasgáliczporral hintetik be; s ha külön szobába nem helyezhető, halottas kamrába szállítatik, kivitelemig szekéren történvén. Czelszerű az említett koporsók készen tartását, községségileg, valamely megbízható iparosra bízni.

A hulláknak hosszabb ideig való eltartása ragályozás veszélyével jár és azért a temetés legelőszérűbben a halál utáni napon történik.

Vészlepte házak fertőtlenítése.

Hatóságilag kiürített rendelt lakosokbák kénnel (bűzőskő) gőzöltetnek, mely láb-bosba rakott égő parázsra hintetvén, a szoba közepére helyeztetik és ajtó, ablak három-szor 24 óráig zárva tartatik; 5—6 napi szellőztetés után a fal kívül-belül levakartatik s a padló és a butorok ismert módon fertőtlenítetnek.

Személyes óvoeljárás.

A személyes óvoeljárás mindenek előtt a testi egészség és kedélynyugalom kellő fenn-tartását követeli.

A testi egészség fenntartása czéljából ajánlatos, hogy a ki rendes és elégséges táplálkozásához van szokva, azt alaptalan aggodalomból ne változtassa meg; nagyobb mennyiségű bor ivása, kivált ahhoz szokatlanoknál, semmi esetre sem hasznos, sokszor ár-talmas. Kerülni kell mindazt, a mi gyomor-romlást okozhat; kövér ételek, romlott hús s kolbászfélék; halak csak friss állapotban és kellőleg kisülve vagy főzve használattassanak ételül, rossz minőségű kenyér, gombák, éretlen gyümölcsök egyáltalában károsak, s gyümölcsöt, ha fertőzött vidékről származik, különben is tanácsos csak lehamozás után enni; hasonlóképen veszélyes savanyu, kiforratlan bor vagy sör, sok pálinka, valamint oly víz-nek ivása, mely csatornák vagy emésztő gödörök közelében létező kútból származik.

Gondosai kerülni kell a gyomornak, ki-vált este, lefekvés előtti megterhelését. Kerülni kell minden meghűlést. Ez kivált előzetes felhevülés után jón legkönnyebben léte. A ruházat olyszzerű legyen, hogy a testet az időjárás viszontagságai ellen megvédjé, különösen a lábak és altest átázását kell kerülni. Áthűlések ellen czelszerű oly flanel-ingekeket hordani, melyek az altestet is befedik.

Nyári meleg napok után következő hűs éjjeleken a szabadban pusztá földön hálalni nem tanácsos.

Lehetőleg tartózkodni kell attól, hogy töprenkedő félelem, kimerítő munka, éjjelezés a test erejét el ne csigázza. A kedély nyugalmának fenntartása szempontjából minden erősebb vagy tartós felindulást lehetőségig kerülni kell.

Oly egyének, kik cholera betegek ápolásával foglalkoznak, vagy körülöttük időznek, szájukat tiszta vagy kevés ezetettel vegyített vízzel, kezeiket pedig fertőtlenítő szerekkel ismételve mossák, különösen étkezés előtt. Oly szobákban, melyekben cholera betegek fekszenek, enni nem tanácsos.

Cholera járványok idején a legkisebb emésztési zavarra vagy étvágyosokkérésre is figyel-met kell fordítani, de legfőképp gyakori bélkorgástól kísért bő székürülésre és tán hasmenésre.

A cholera roham a legtöbb esetben alattomos, mert fájdalomtalan hasmenéssel kezdődik, u. n. intő hasmenés. — Melyre néhány óra mulva, de néha napok mulva következik be a cholera roham, ha csak annak bekövetkezése meg nem akadályoztatik.

A megakadályozás czéljából, a hol orvosról rendelkezhetni, ne mulassza el senki annak, vagy hol ez nincs, más hatóságilag kijelölt megbízottak segélyét haladék nélkül saját érdekében igénybe venni.

A hasmenésben szenvedő betegnek czelszerű ágyban feküdni, levelesen kívül minden ételtől tartózkodni.

Ha a hasmenés bő, a beteg magát gyengülni érzi, akkor czelszerű őt melegített ágyba fektetni, jól befedni és egy-két csésze meleg szikfű (chamilla), méhfű (melissa), borsmenta (mentha piperita), vagy gyalogfenyő bogyból készült forrázatot, theát itatni addig is, míg orvos érkezik.

A cholera roham kitörését jelzi émelygés, hányás, erős szomjúság, a végtagok hideg-gülésének fellépte. A kifejtett cholera rohamban a bőr békahideg, ólomszínű, a hasmenés és hányás igen bő, színtelen, zavaros, mint a rizkása-főzet; görcsök lépnek fel leggyakrabban a lábikrákban; a hang elgyengül és rekedtség áll be; a vizelet megszünik. A cholera-nak ezen körjelei könnyen felismerhetők; de nem minden esetben lépnek fel egy-szerre.

Az ilyen betegeknek a theába egy-két kávéskanálnyi rumot vagy pálinkát czelszerű adni; a bő hasmenés ellen jeges borogatást a hasra rakni; hányás ellen nyeljen jégdarabkákat, igyék kortyonként friss vizet és közben néha egy fél csésze feketekávé. — A hidegülő végtagok melegített ruhákba takar-tassanak és mellőzők meleg téglák vagy forró vízzel telt palaczkok rakassanak. Mindezen eljárások folytattassanak, míg orvosi segély érkezik.

Eörös és kivált ismeretlen szerkezetű gyógyszereket, melyeknek sok helyen árúba bocsátatnak, orvosi utasítás nélkül való használni káros lehet.

Ellenőrzés.

Az elősorolt óvo intézkedések csak egy vezetnek sikerre, ha annak idején egytől egyig teljesítetnek. A közös veszedelem elhárítása kölcsönös őrködést és közös érdeklődést követel. Mivégből szükséges, hogy községben ként járványbizottságok alakuljanak, melyeknek feladata a községre és tisztaságra, a fertőtlenítésre, az első esetekre és a betegek ápolására, szóval előirt szabályok megtartására felügyelni; mert itt egyesek mulasztása az egész községben boszulja meg magát. — E végből czelszerű, ha a község, a kismelt tagoknak lakása szerint járvány kezeletere osztatik, s minden kerület 25—50 házzal 2—3 tagra bizatik, kik naponta személyesen vagy megbízott feladatukat ismerő egyének által megvizsgálják, illetőleg megvizsgáltatják a lakásokat, azok környékét, a lakók egészségü állapota iránt tudakozódnak, a féltőkeket bátorítják, a hanyagokat teendőikre figyelmeztetik, előforduló esetekben, míg orvos jönne, a szükséges gyógy-eljárásokat intézik, meghatározott összejöveleteikben a tapasztaltakról jelentést tesznek s a felsőbb hatóságok rendelkezéit, a helyi viszonyokhoz mérten, teljesítetik és így a lakosságot önvédelemre ösztönözvén, önmaguk, valamint embertársai életének s családi boldogságának megmentőivé lesznek.

* * *

Belügyminiszteri rendelet.

Figyelemmel a fenyegető cholera veszélyre, szükségesnek tartottam a jelzett járványos betegségről egy oly népszerű ismertetést készíttetni, a melyől a lakosság a járvány természetéről, az az ellen hathatók óvo-intézkedésekről, ugy szintén a járvány alatt követendő magatartásról könnyen megérthető módon fslvilágosítást nyerjen. Ezen népszerű ismertetést az erre leghivatottabb országos

közegészségi tanács által elkészítettén, az egyelőre magyar nyelvű szövegben nyomtatott ki.

Midőn ezen népszerű ismertetést, egyelőre 50 példányt a közönség számára, különösen a lelkesek, tanítók, jegyzők és a helység előljárói között kiosztás végett megküldém, felhívom a törvényhatóságot, hogy annak minél szélesebb körben leendő terjesztése iránt a kellő intézkedéseket saját ügykörében tegye meg. Megjegyezvén, hogy a még szükségendő magyar szövegű példányok számát ide jelentse fel. Miután továbbá ezen népszerű ismertetésnek a hazánkban leginkább divó nyelvben való lefordítása iránt is intézkedtem, felhívom a törvényhatóságot, hogy a netán szükségendő nem magyar nyelvű példányok számát annak megjelölésével, hogy mely szövegű példányokból hány szükségesítetik, hozzáam jelentse be, hogy azok annak idején megküldhetőek legyenek.

Budapestben, 1884. szept. 10.

A miniszter megbízásából:

L u k á c s G y ö r g y, s. k.

Országgyűlés.

Az alsóház szombati (4-én tartott) ülésében megválasztották a ház megalakulásához szükséges tisztviselőket. Elnök lett 278 szavazattal, melyekből 27 az antiszemita Neudtvich Károlyra, 1 Istóczy Győzőre, 48 pedig (a függetlenségi és 48-as párti tagoké) üresen adatott be, 202 szóval P é c h y T a m á s, első alelnök 186 szóval S z o n t á g h P á l, második alelnök 156 szóval B á n f f y B é l a gróf. Jegyzökké választották H o i t s y P á l (függetlenségi, 191 szóval), Nagy István (m. ellenzéki 191 szóval) és a következő kormánypártiak: R a k o v s z k y I s t v á n (189), S z i l i n s z k y M i h á l y (189), T i b á d A n t a l (186), B e r z e v i c z y A l b e r t (162). Háznap 158 szóval visontal K o v á c h L á s z l ó lett. A választás megtörténte után Boér Antal korélnök a „suaviter in modo, fortiter in re” elvét hangoztatva s úgy a maga, mint a korjegyzők nevében az őket ért kitüntetést megköszönve, a korjegyzőkkel együtt az elnöki székét elhagyta, melyet P é c h y T a m á s és a jegyzői kar azonnal elfoglaltak P é c h y T a m á s rövid beszédében úgy a maga, mint a tisztviselőik nevében köszönetet mondott az irántuk tanúsított bizalomért s miután a korélnöknek és a korjegyzőknek jegyzőkönyvi köszönet szavaztatott, az elnök a szeptember 25-ére összehívott országgyűlést megalakultnak mondá ki. A megválasztott tisztviselők nevei a házszabályok 24-ik §-a értelmében ő Felségének tudomására fognak hozatni. Egyuttal kijelenté az elnök, hogy az igazolt képviselők ellen ezután beadandó, a választás megsemmisítését óhajtó kérvények nem fognak tekintetbe vétetni.

Ország-Világ.

Pécs, kedd, október 7-én.

Németország.

Németország és Anglia között új konfliktus van kilátásban. A jeruzsálemi evangélikus püspökség 1881 óta üresedésben van s az 1841-ki egyezmény szerint e püspökség betöltési jogának gyakorlása sorrend szerint most a porosz királyt illeti. A Canterbury-i érsek s ennek utján az angol kormány azt kívánja, hogy a kinevezendő egyházi férfi az angol egyházi törvények szerint megválasztott 3 rendfokozat, t. i. a diakoni, presbyteri és püspöki rendfokozat birtokában legyen. — Schlözer porosz követ Rómába menvén, a vaticánál újból megkezdé a tárgyalásokat, melyek hír szerint még a német választások előtt ered-

mőnyre fognak vezetni s az európai politikai viszonyokra nagy hatással lesznek.

Angolország.

Az ir. katolikus klerus nevelési és közoktatási kérdésekben Parnell pártjához csatlakozott. E csatlakozás következtében Parnell pártja 10 szerszen megerősödött. Említésre méltó, hogy maga Parnell nem is katolikus. — Salisbury lord elv határozta a harcot a választási törvényjavaslat ellen a lordok házában tovább is folytatni, ha csak a választókerületek új beosztásáról is nem terjesztik be törvényjavaslat.

Románia.

A román kamarák feloszlattattak. A választások november 6-án fognak megtörténni, a kamarák összehívásának határidejéül november 15-ike állapotott meg. — A román királyi pár meg fogja látogatni Bécsot.

Észak-Amerika.

Az egyesült államokban folyó elnökválasztási mozgalmak kimenetele igen kétes. Összesen négy jelölt van. u. m. Cleveland, Blaine, Butler és Sz. John. Az is nagyon könnyen megtörténhetik, hogy egyik jelölt sem kapja meg az általános többséget, mely esetben a képviselőház fog választani s mint-hogy ez demokrata, bizonyára Clevelandot választja. — Viszont az alelnök választása a szenatust illeti, melynek többsége republicanus és Logan mellett nyilatkozik. A nép többsége és a németek $\frac{2}{3}$ része Cleveland pártján van.

Magyarország.

Pozsonyban marhavászt gyanúja merült fel, mely az egész országot és Ausztriát is nagy izgatottságha hozta. Az alsó-ausztriai helytartó azonnal betiltotta a magyar vágómarha bevitelét; de minthogy a megtett intézkedések folytán kiderült, hogy marhavászról Pozsonyban ez esetben szó sem lehet, nagyon valószínű, hogy az alsó-ausztriai helytartó rendeletét e sorok megjelenésig már vissza is vonta. — Trefort Agost közközt. min. külföldi utjáról visszatérvén, pozsonyi választói között megjelent s egy kitünő beszédet mondott, melyben főelvül azt állítá fel, hogy Magyarországnak okvetlenül iparos állammá kell átalakulnia. E nagyérdékű beszédéről még meg fogunk emlékezni.

H i r e k.

Ő Felsége nevenapján, Szombaton, a püspöki lyceumi templomban fényes isteni tisztelet tartatott, melyen a város képviselőiben Aidinger János kir. tanácsos és polgármester, Lechner Gyula rendőrkapitány, Majorossy Imre főjegyző, továbbá Höbbling Miksa megyei főorvos, a közöshadseregbeli és honvédszaktikar, a pénzügyigazgatású tisztviselői kar s nagy számú előkelő közönség vett részt. A misét Szlábi József címzetes püspök, nagypópst és püspöki helynök mondotta fényes segédlettel. Az ünnep alkalmából a városi középületeket nemzeti lobogók díszítették.

Hamis ezüst forintosok Pécsen. A pécsi hetivásárokon régebb idő óta észleltetett, hogy hamis ezüst forintosok vannak forgalomban, melyeknek kibocsátóit mindeddig nem lehetett kitűdni. A szombati hetivásáron végre sikerült a hamis pénz gyártásának titkára jönni. Miskovszky Károlyné ily gyanus ezüst (?) forintosall fizetvén a vásárolt cikkekért, a pénz egy rendőrnék felmutatott, azon kérdéssel, hogy: jó-e az? A rendőr a hamisítást azonnal felismervén az asszonyt elfogta s pályatezai lakására kísérvén, ott a háznál nyomban kutatást eszközölt s a prést meg is találta, ami azonnal elkoboztatott. A hamis forintosokat a szerencsétlen asszony férje, Miskovszky Károly készítette, ki csehországi illetőségű, jelenleg 3 év óta pécsi lakos, személy sorsú kovács író és 6 apró gyermek atyja. A rendőrségen vallatva, azonnal töredelmes vallomást tett. A hamisítással pünkösöd óta foglalkozik s eddig összesen 25—30 darab forintos gyártott, mely mű-

veletéről feleségén kívül senki sem tudott, az is folyton ellenezte, mondván, hogy nem lehet annak jó vége, de a nyomorúság és férje kényszerítésének engedve a hamisítványokat ő hozta forgalomba. A prés a lehető legkezdetelebb; 2 kis kerék lapból áll, melyekre a hamorú rajz kalapácsolás útján kerül. Az ezüst (?) forintok egyszerűen horganyból készültek, oly módon, hogy formába öntettek. Minthogy e horgany-forintosok csakhamar megfeketednek, csak nyomban kiadásra készülhettek. A tettes, kire legkevesebb 5 évi börtön vár, 6 darab lefoglalt horganyforintossal együtt átadatott az ügyészségnek; felesége a gyermekek mellett hagyatott.

Ismerkedési estély. A pécsi akadémiai joghallgatók ismerkedési estélye szombaton este 8 órakor tartott a Scholtz féle helyiségben. Az estély, melyen nemcsak joghallgatók, hanem vendégek is vettek részt, a lehető legszebben sikerült. Az akadémiai tanári kar képviselőiben dr. Lukács Adolf és dr. Kossutányi Ignác jelentek meg, kik belépésükkor nagy éljenzéssel fogadtattak. Az ételek úgy a rendezőségnek, valamint a vendéglős konyhájának dícsőségére váltak s jó borokkal, valamint Jónás János népezenekarának játékaival fűszerezettek. Az első felköszöntőt Vrutyák János segélyegyesületi elnök mondotta a tanári karra, melyre dr. Lukács Adolf válaszolt, örömet nyilvánítva azon jó viszony fölött, mely az akadémiai ifjúság és a tanári kar között tapasztalható, egyetemes és megfeszített iparkodásra buzdítva az ifjúságot, melyre, mint meggyőzően kifejté, különösen nekünk magyaroknak van szükségünk s lelkesen hangsúlyozva, hogy a tanári kar minden tétében a pécsi jogakadémia, a hazafini értelemesség és az akadémiai ifjúság legszentebb köréke szolgál főrugóul. A lakoma folytatául még számos toaszt mondatott. Peitler Imre ő Felségére a királyra mondott pohárköszöntőt, melyet az összes jelenlevők felállva hallgattak meg és lelkesen megénekeltek. Korsós Elemér dr. Dulánszky Nándor püspököt köszönté fel, Haks Lajos a jelenlevő művészeket, Kiss György és és Graits urakat. Ezután nem sokára a jelen lévő tanárok szives búcsúvétel után eltávoztak, a mulatság azonban zavartalanul s legnagyobb jökédd mellett tovább folyt s késő éjfélig eltartott.

Itt az ősz. Szombaton éjjel, nem törődve a sok kíváncsival, kik a holdfogyatkozás ritka tüneményét óhajtották volna teljes kényelemben szemlélni, megereidtek az ég csatornája s azóta folyvást esett a hideg, őszi eső, nagy bosszuságára a szüretelőknék, kik különben vidám munkájuk mellett bizonyára pocékká áztak. Az első napsugárt kedden d. e. látnak, de csak rövid időre; az ég ismét szürke felhőköntrébe burkolódzott. Egy tekintet a visszamenő légsúlymérére s minden jósehetőség nélkül megmondhatjuk, hogy az esős idő minden valószínűség szerint tovább fog tartani.

Bírság. A belügyminiszteriumtól a köztisztaságra vonatkozólag kiadott szigorú szabályrendelet következtében a rendőrbiztosok a város területén sorra megvizsgálták, vajon a folyókák tisztántartására vonatkozó rendelet mindenütt megtartatik-e? Mint értesülünk, ez irányban számos visszaélés tapasztalott, melyről a rendőrbiztosokhoz jelentés tétvén, az a mulatságokat megidézve, rájuk személyválogatás nélkül érzékeny bírságot vetet és fog a jövőben is, minden egyes előforduló esetben kivetni.

Francia és szerb nyelvi tanfolyam. A pécsi kereskedelmi önképző és betegszőlőző egyelet egy francia, mint a nálunk talán még szükségesebb szerb nyelv megtanulthására saját tagjainak alkalmat nyujtani akarván, az idén is e czélból esti tanfolyamot rendez; a kik abban résztvenni szándékoznak, felkértek, miszerint az egyleti helyiségekben naponta fél 9-től fél 10-ig este az egyleti főjegyzőnél jelentkezni szükségesnek; a tanfolyam f. évi november hó 2-án nyílik meg.

Betörés. Hétfőn éjjel Bächer Adolf szigeti külvárosi szabó-mesternek országúti üzletébe ismeretlen tettesek az udvarra nyíló ablakon át betörték s onnan körülbelül 70

frnyai értékű kész ruhaneműt elvittek. Egy szomszéd, állítás szerint, több ízben látta, hogy a kapu előtt 4 egyén kijön, de mivel azon házban, melyben Bütcher üzlete van elhelyezve, korcsma van, a dolog nem volt előtte feltűnő. A tetteseknek eddig semmi nyoma sincs.

Halálozás. Pasics János dályoki plébános f. hó 3-ika és 4-ike közötti éjjel életének 54-ik évében meghalt. Az elhunytban, ki 14 éven át volt Dályokon plébános, a pécsi egyházmegye buzgó lelkipásztora, a társadalom pedig humanus és hazafias érzelmű férfit veszített el. Áldás legyen emlékezetén!

Szigetvárott a város intézményeinek legnagyobb része működveitől társulatot alakított, oly célból, hogy színi előadás, felolvasás, hangverseny s felvételek rendezése által a társadalmi életet felvidítsa s élénkítse. A társulat (elnöke Szabó Sándor, titkára ifj. Ladányi György), egy évre alakult s ha buzgó pártolásra talál, minden tőren törekedni fog a kitűzött cél elérésére. Felozlás esetén a társulati vagyon hazai célra fordították. Első előadásuk október hó 11-én a Casino nagyszínházban. „Közügyek” vigjátékot fogják táncszertélyvel összekötve előadni.

A magyar színészek száma 1419 a menyinyben a vidéki társulatoknál 825, a kolosvári színháznál 60, a nemzeti színháznál 52, a népszínháznál 57 egyesületi tag működik, s ezen kívül szerződés nélkül van 425, a mi együtt véve 1419-et tesz ki. E mellett azonban van még a budapesti nemzeti és népszínháznak több oly tagja, kik még nem tagjai az egyesületnek, s ezeket is hozzá számítva, a magyar színészek létszáma jelenleg felül van az 1500-on.

Selyemtermelés. A Magyarország területén termelt s beváltott selyemgubókról a következő kimutatást adja a „Tolnamegyei Közöny”: Termelő közösg 556, termelő 9892. Kiosztatott 160 kiló és 212 gramm pete, termelve lett összesen 122,134 kiló gubó. Termel. átlag minden 25 gramm 19 kilót. Esik átlag egy tenyészőre 12-34 kiló gubó és 13 frt 18 kr. kereset. Bevált. ár fejében kifizetett összesen 130.370 frt 58 kr.

Szegéjgyezők és pályázók figyelmébe. V e r p o v á c z közösgben a segéjgyezői állás betöltendő; évi fizetés 300 frt, illetve 100 frt és 200 frtért a közösgéjgyezőnél teljes ellátás; ezen kívül a kisebb magánmunkálathoz tartó díj-jövedelem. A képesítésről és jelen alkalmazásról szóló bizonyítványok e hó végeig Zányi József közösgéjgyezőhöz küldendők. A magyaron kívül a német nyelv tudása is megkívántatik. — A g á l s z e c s i, kohányi, gerendai, dargói és a tarnócai italméresi jökök; nemkülönben a „gálszécsi” országos vásárok utáni vámszedési jog 1885-ik évi január hó 1-től három egymásután következő évre bérbe adatik. Az árverés Gálszécs város-házánál f. év okt. 15-én d. e. 9 órakor fog megtartatni. Bővebb felvilágosításokkal B. Fischer Gusztáv közbirtokossági megbízott szolgál. — V a s m e g y e n e k Szombathelyen levő árveházáról üresedésbe jött gondnoki állásra ezennel pályázat hirdettetik. Ezen állásra csak oly egyes választható, a ki a) magyar nyelvben jártas, b) feddhetetlenül jellemű, c) tanítóit oklevéllel bír. legalább három évi tanítói gyakorlatot, továbbá a kertészet, a házi ipar és az árvák tanítására való képességét igazolja. A gondnok jutalmazása 400 frt évi fizetés, lakás és élelmezés az intézetben saját esetleg családja számára. A gondnoki állás f. évi november 1-ig lehetőleg elfoglalandó. A lehetőleg felszerelt és bélyegzett pályázati kérvények f. évi okt. 25-ig Reiszig Edénél, a megye alispánjánál mint az árvaházi igazgató választmány elnökénél nyújtandók be Szombathelyen. — Miskovits György h. jegyzőnek Kubinban (Temesmegye) egy a jegyzői teendőket jártas, jó magaviseletű, megbízható segédre, ki a magyar, német és szerb nyelveket bírja, van szüksége. Fizetése havonként 50 frt készpénzben.

Vegyes hírek. Péntek György pasciai kántor 44 évi működés után állásáról

100 frt, nyugdíjjal leköszönt. — A B a l a t o n egyetlen, régi gőzhajójának, a „Kisfaludy“-nak a jövő évben társa lesz. Négy magyar főúr: gr. Nádasdy Ferenc, gr. Eszterházy Mihály, gr. Andrássy Géza és gr. Károlyi László egy új csavargózt hoznak a jövő sáisonra a Balatonra. Az új gőzhajó első sorban az alapító grófok kirándulásaira fog szolgálni, de a közösgéj számára rendes közlekedési eszközül is át fogják engedni. — Aztán mondja valaki, hogy nem élünk „daliás idők“-et! Eddig csak a könnyűvérű ifjúság, a katonatisztek, meg a párbaj ellen törvényhozó törvényhozó előjoga volt a párbajozás. Most már a szent atyák, a vér nélkül áldozot fölként apostolai is egymás vétét szomjazák s ha lehet, ki is ontják. Komárom-megyében Balahó Antal bódosi és Pap Elek zsigárdi lelkészek közt volt becsületbeli ügy, a becsületbírósg egy nyilatkozata szerint, lovagias uton intézték el. — Zentán a városi tanítónői állomásra Blázsovcsné, született Toth Viktória okleveles tanítónő választott meg. — R á c z P á l verprovácsi segéjgyező Vaskutra, a vaskuti segéjgyező: Szász Jenő pedig verprováczra helyeztetett át. — S z a l a y I m r e német-újvári aljárásbíró atyja: Szalay László kis-pécsi földbirtokos szept. 21-én 72 éves korában meghalt. — A szombathelyi körjegyzői kamara elnökévé Csukássy Károly leköszönése folytán Kenessey Mór választott meg. — E g y h á z a s - n a g y b e r z s e n y i, Berzsenyi Antal hosszú szenvedés után életének 79-ik évében meghalt Niklán szeptember 28-án. Az elhunyt, halhatatlan koszorús költőnek: Berzsenyi Dánielnek fia volt. — R é t h y J ó z s e f, vasmegei központi iroda igazgatója, megyei kiadó, egészségét tekintetből állásairól leköszönt.

Törvényszéki csarnok.

A pécsi kir. törvényszék Hétfőn d. e. kezdte a végtárgyalást Dakos Sándor és Borsos József bünygyében. Jelen voltak Szikszay törvényszéki elnök, Dömötör és Werner törvényszéki bírák, Zsolnay királyi ügyész, Visy orvos Kiss és Bodó védők és a jegyző.

A tanúk figyelméztetése és a mult jegyzőkönyv felolvasása után a tanuk kimennek s elnök a vádlottakhoz, őket egyenkint elővezetve, kérdéseket intéz; Dakos Sándor, ki Kasper Pál és Rapho Éva megöletése miatt gyilkossággal, rablással, erőszak megkísérlésével és szándékos emberöléssel vádoltatik, makacsul tagad mindent, Borsos József, ki Kasper megöletésében segédkezet nyújtva gyilkossággal és rablással vádoltatik, töredelmes vallomása mellett megmarad. Miután Visy orvos figyelmeztet azon körülményre, hogy Dakos egy alpjában romlott egyén, ki apját többször fojtogatta, kihallgattak Faragó Ferenc, Hodina Márton és Varga István csendőr, kik mind szemébe mondják Dakosnak, hogy ők nem bántalmazták s így nem áll az, hogy beismerő vallomását, melyet később visszavont, kizárással csikarták ki tőle. Dakos azonban megmarad azon állítása mellett, hogy a csendőrök őt kizárták. Ezután megkezdődött a tanuk kihallgatása, első sorban jött Herdrik József pécsváradai bíró, bizonyítván, hogy beismerő vallomását Dakos előtt felolvasták s ő aláírta. (Dakos: Nem tudok róla!) Ugyanezt vallja Vajda János esküdt, Dakos neki is ellentmond. Pap József bizonyítja, hogy Dakos a később megölt Raphó Évával töle együtt ment el. (Dakos: Együtt mentünk el, de nem egy úton mentem vele!) Ugyan ezt vallja özvegy Pap Jánosné, ki a törvényszék előtt lévő 3 ruhadarabban Dakos ruháját ismeri fel; Kopa Péter szintén Dakosnak ismeri fel a ruhákat; Mandel Jakabné és szolgálója Elendi Katalin vallják, hogy a leány megöletése napjának éjjelén Dakos korcsmájukban feltűnően tisztá ruhában náluk hált s Mandelének 44 frt egynehány krajczárt adott át megörzés végett (Dakos: Adott néki a halál, nem én!) Szomor Máté lényegtelen tanuskodása után következtek Ries Lajos ügyvéd, Vastag János, Miklós András, Kocsidi András, Dakos János,

Vajda Péter, kik bizonyítják, hogy Dakos atyját verte, s hogy könnyelmű ember volt mindig. (A két többi tanu vallomásra Dakos egyenkint közbekialtott: Nem igaz, hazudik, ő volt az én gyilkosom.) Özvegy Tóth Józsefné lényegtelen vallomása után a tanukihallgatás véget ért, a tanuk meghiteltettek s a tárgyalás fél 1-kor félbeszakított.

Délután három órakor a végtárgyalás folytatván, a vád és a védelem terjesztett elő.

Zsolnay György kir. ügyész velős, átgondolt beszédében vázolta a tény, kiterjeszkedvén először Kasper Pál meggyilkoltására.

Szabatos pontossággal, lélektani alapon indokolta meggyőződését, hogy fenforgó esetben nem egyszerű emberöléssel, hanem gyilkossággal állunk szemben, mely büntény elkövetője senki más nem lehet, mint vádlottak, kik hosszabb ideig keresvén a jó alkalmat, míg végre április 29-én forgópisztolyal fellegyerve látogattak el Kasper pinczéjébe, tőle egy ital bort kérvén.

Szándékukban volt Kasper kirablása, ezt Borsos vallomása erősíti, de vajjon nem állapítja-e meg az előre elhatározott szándékot, a gyilkosság feltételét az, hogy fegyvert vittek magukkal, azon esetre ha szükség leendett rá? Avagy, midőn Kasper őket kiutasította s erre a tettesek egyike a gazdát lerántván a másik orvul, hátulról föbe lövi, vajjon nem szándékos emberölés-e ez? Tarczáját elvéve, a bent levő összesen megosztotva, nem-e rablással párosult gyilkosság követett el Kasperen?

S megdönti-e a vádat Dakos Sándor konok tagadása? Azon állítása, hogy vallomását a csendőrök kizárással vették ki belőle? Legkevésbé sem, hisz, hogyan tudta volna akkor az eldobott tarczának rejtekhelyét felfedezni, hogyan lett volna képes megmondani azt, hogy a hulla nem ott feküdt, hol Kasper meggyilkolták, hanem tovább vonzoltatták? Napnál fényesebb bizonyíték az ellene s azon feltéves mellett, hogy a tettes ő volt.

Ezután áttérve Rapó Éva esetére, megvetéssel, undorral emlékszik az oly lényről, ki ily aljas bünt elkövetet.

Egy leányt ki erényét védelmezi és ki ellenében buja szándékai be nem teljesülhetek, indulatában, esetleg büntetéstől féltelmében életét megfosztani oly elvetemültségre vall, mely, miként kir. ügyész ur magát kifejezte, „csakis oly emberen eshetik meg, kit örző anygala elhagyott.” Ez embert örző anygala elhagyta, a kiméletre nem érdemes.

Emeli vádját Dakos Sándor ellen a bünt. törv. 278, 279, 344, 232 illetve 65. §§ alapján gyilkosság, szándékos emberölés, rablás büntette és az erőszakos n. k. bünkisérlete, Borsos József ellen a bt. 278 és 344. §§ alapján a gyilkosság és rablás bünkisérlete miatt s büntetésül a 95 és 99. §§ alapján a kótél általi halált kéri kimondatni, mely elsősorban Borsos Józsefen, másodsorban Dakos Sándoron lenne végrehajtható.

A vádbeszéd meggyőző indokai menthetetlenül sujtólag hatottak vádlottak sorsára s ezt a védelem is belátja; midőn Kiss József Dakos védője emelte szavát.

„Működésem hasonlít a tüzoltókéhoz, kik a dülő elem megfékezésére rognak s ez nekik nem sikerül, mert a tűz mellé a vihar szegődött s az oltó anyag, a víz elfogyott,” mondá a védő ügyvéd s beszédében csak arra kéri a törvényszéket, hogy irgalmazva a bűnösnek, a büntetést enyhén szabja meg. Szint-ugy Bodó István, Borsos védője.

A védők rövid beszéde után a közzádló emelt meg szót, majd vádlottak Szikszay törv. elnök által felhivattak esetleg védelmezőkre ha valamit mondhatnának és miután Dakos semmit, Borsos szegénységét hozza fel védelméül, a végtárgyalás befejeztetett s Visy Pál kir. törv. jegyző kihirdeti, hogy az ítéletkihirdetés, tekintettel a főbenjáró ügy fontosságára, kedden d. e. 11 órakor fog megtörténni.

Az ítélet kihirdetése kedden d. e. 11

örökör történt. Mindkét vádlott kötél általi halálra, az elrabolt 102 frt, továbbá az orvosi és védői díjak megtérítésére ítéltettek. Ugy a vádlottak mint a védő ügyvédek feljebbztek, mi elfogadtatott és ezzel a vég-tárgyalás véget ért.

Vésey Rezső tszéki bíró által.

Büntető oszály.

Október 6.

4615/1884 Dakos Sándor és társa ellen gyilkosság és több büntetés miatt.

Október 8-án.

2275/1884. Tomics András ellen lopás miatt.

2086/1884. ifj Bánai Sándor ellen súlyos testi sértés miatt.

2150/1884 Scheffer János ellen súlyos testi sértés miatt.

Október 10-én

2008/1884. Kóvi Ferencz és társai ellen súlyos testi sértés miatt.

Október 11-én.

4847/1884. Legyel Ferencz ellen gyilkosság és rablás miatt.

Irodalom.

Ezer magyar népdal zongorára alkalmazva! A „Magyar Dal-Album” című egyetemes magyar népdalgyűjteményből most jelent meg az ötödik kötet 801—1000 számú dalmokkal zongorára alkalmazva. E 80 lapból áll, 200 dalomat tartalmazó és hangjegyalaku kötet árú füze csak 1 frt 80 kr, diszkötésben 2 frt 80 kr. Ezen országzserte elterjedt gyűjtemény most már 1000 népdalt közölt, vagyis többet, mint az eddig megjelent összes hasonnemű vállalatok; átirati egytől-egyik tetszetősek, s ami a fő: a kezdő játszóktól kezdve mindenki talál benne tehetségéhez mért zongoradarabokat, váltakozva következnek — a lehető könnyű átiratból kedve a közepnehézségű átiratig — minden fokozatokban. Ara oly jutányos, hogy alig teszi más hasonterjedelmá zeneműnek $\frac{1}{10}$ -ed részét, tehát teljes joggal elmondhatni, hogy e gyűjtemény a magyar népdaloknak egyedüli népkiadása! A „Magyar Dal-Album” mind az öt kötetének ára füze 7 frt 80 kr, ugyanaz öt diszkötésbe kötve 13 frt 20 kr. Minthogy a Dal-Albumban csak a dallamok foglaltatnak, minden kötethez külön szövegkönyv jelent meg „Magyar Daltár” cím alatt, mely a Dal-Albumban foglalt 1000 daltam összes szövegeit daltam szerinti rendben tartalmazza, és pedig, mint-hogy egy-egy daltam több szöveggel is bír: számára nézve mintegy 2000 önálló dalszöveget, vagyis körülbelül 6000 versszakot. A „Magyar Daltár” külön is kapható, ára kötetenként 80 kr, diszkötésben 1 frt 60 kr. Részletes árjegyzék mindenkinek ingyen és bérmentve küldetik. Megrendelések legzészerűben a „Magyar Dal-Album” kiadóhivatalához, Györbe intézendők.

Az „Ország-Világ” XX-dik füze a következő tartalommal jelent meg: (39. szám.) A magyar dalszínház megnyitására. Költemény. Abrányi Emil-től. — A havasok királynője. Történeti regény. P. Szathmáry Károly-tól. — Visszapillantás a magyar királyi dalműszínház megnyitásokor. Degré Alajos-tól. — Az új operaház. (Képekkel.) — Beethoven és „Leonóra”. Közli: Polko Eliz. — A hét tör-

ténete. Adorján Sándor-tól. Irodalom. — Színház. — Művészet. — Kegelet. — Divat. — Különfélék. — Sakk. — Rejtvények. — Naptár. — Hirdetések. (40. szám.) Jámbor Pál. (Hiador.) Arczképpel. Degré Alajos-tól. — Arczképpemhez. Költemény. Hiador-tól. — A havasok királynője. Történeti regény. P. Szathmáry Károly-tól. — A „Jakab temetése.” Elbeszélés. Sziklay János-tól. — A hegedűhangszer történetéhez. (6 ábrával.) Id. Abrányi Kornél-tól. A színház előtt. Bécsi tárcza. Kaposi Bóla-tól. — Telemi Sándor gróf fűrdője Kárbónácson. (Képpel.) Törökfalvi Pap Zsigmond-tól. — Az utolsó ágyú. Költemény. (Képpel.) Mózes Imre-től. — A beteg rab. (Képpel.) — A hét története. Puttonyos-tól. — Az arlbergi vasút. (Képekkel.) — Irodalom. — Színház. — Művészet. — Kegelet. — Hymen. — Gyászrovat. — Különfélék. — Sakk. — Rejtvények. — Naptár. — Hirdetések. Előfizetési ára: Egész évre 10 frt. Előfizethetni legzészerűben postautalványval az „Ország-Világ” kiadóhivatalában (IV. ker., gránátos-utca 6. sz.) Mutatványszám ingyen és bérmentve.

Megjelent a Magyar Salon óktóberi száma, mely ez alkalomból a Jókai-családnak arczképpét, Jókai dolgozó-szobáját és Jókai sajátkezű irását mutatja be a közönségnek. A Magyar Salon ezen száma egészen Jókainak van szentelve és Mikszáthon kívül Hegedűs Sándor is rendkívül érdekes cikket közöl Jókairól, kihez ő közel rokoni viszonyban áll. A Magyar Salon októberi számát az egész napi sajtó a legnagyobb dícsérettel halmozza el és általában el van ismerve hogy ennél díszesebb, gazdagabb, tartalmasabb és értékesebb folyóirat még nem jelent meg a magyar irodalomban. Az irodalom és művészet legelső kitűnőségei dolgoznak a Magyar Salonba, mely rövid muljta daczára minden művelt magyar családnál otthonos. Ideje is, hogy a magyar irodalom és művészet egyszer teljes erővel lépjen föl a külföldről importált folyóiratok és a nagy garral hirdett hazai selejtes termékek ellen, melyek gombamódra ütik föl minduntalan fejüket. A Magyar Salon októberi száma vagy 60 képet közöl, melyek egytől-egyig eredetiek és gyönyörű szép kivitelök által a füzetet oly díszessé teszik, hogy a Magyar Salon a külföld legelső folyóirataival is kiállhatja a versenyt. Jókai regénye. Kiss József, gróf Zichy Géza, Szász Károly költeményei, melyeket az októberi füzet közöl, a legjobb irodalmi termékek, miket ez évben produkáltak, gyönyörű elbeszélést találunk továbbá Beniczky-Bajza Lenkétől, a kinek pompásan sikerült arczképe is közöltetik. Mikszáth pompás humorral írt karczolatot közöl az új országgyűlésről mely egy esomó tréfás képpel van illusztrálva. Találunk e füzetben továbbá az olasz legújabb festészeti iskola remekeiből pompás mutatványokat és Pulszky Ferencztől nagy-érdeklő cikket. Könnyebb szórakozást nyújt az Egyveleg, mely teli van kedves apróságokkal, humorisztikus karczolatokkal, jutalomdíjas talányokkal stb. A Magyar Salon előfizetési ára félfévre 3 frt 50 kr., negyed-évre 1 frt 75 kr., egy füzet ára 60 kr. Az első 5 füzet díszesen bekötve 3 frt 80 kr. Október elsejétől fogva a Magyar Salon füzei havonként két részben 1-én és 15-én jelennek meg 30—30 kr-ával. A kiadóhivatal Budapest, Dohány-utca 12. sz.

MENETREND.

A Budapest-pécsi vasut.

Nappali vonatok:

Pécsről indul 11 ó. 05 p. d. e.
Budapestre érkezik 8 ó. 13 p. este.
Budapestről indul 8 ó. 15 p. reggel.
Pécsre érkezik 6 ó. 35 p. este.

Éjjeli vonatok:

Pécsről indul 6 ó. 10 p. esta.
Budapestre érkezik 6 ó. 20 p. reggel
Budapestről indul 7 ó. 45 p. este.
Pécsre érkezik 9 ó. 37 p. d. e.

A Mohács és Pécs közti vasuton.

Mohácsról Pécs felé indul reggel 5 óra 15 perc.
d. e. 10 órakor.
d. u. 3 „ 15 „

Pécsről Mohácsra indul reggel 6 óra 10 perc.
d. e. 11 „ 17 „
este 7 „ 37 „

A Pécs és Barcs közti vasuton.

Pécsről Barcs felé indul 6 ó. 00. p. esta.
Barcsra érkezik 8 ó. 17 p. „

Barcsról Pécs felé indul 8 ó. 20 p. reg.
Pécsre érkezik 11 ó. 02 p. d. e.

A személyszállító- és póstahajók a Dunán következőleg közlekednek:
Személyhajók:

Budapestről Mohácsra naponta déli 12 órakor.
Mohácsról Budapestre naponta 1 órakor délben.

Póstahajók:

Budapestről Mohácsra naponta esti 11 órakor.
Mohácsról Zimonyba naponta 8 óra 15 perc. reg.
Mohácsról Orsovára — Galacra szerdán, pénteken és vasárnap 8 óra 15 p. reggel
Mohácsról Budapestre naponként 2 órakor reggel

Felölös szerkesztő és kiadó tulajdonos
Fekete Mihály.

F. é. október hó 15-én a pécsi nyilv. kereskedelmi középiskolában (Mária-utca 8. sz. hat havi esti tanfolyam nyitának oly ifjak részére, kik a kellő tanulmányokkal nem bírván,
az egyéves
önkéntességi jogot
külön vizsgálatnak letévése által óhajják elnyerni.
Az igazgatóság

E rovatban minden szó beiktatása 1 krba kerül, hirdetések után, melyek a hirdető-félek külön lakoziméval is el vannak látva, még 30 kr. bélyegdíj fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK.

Minden hirdetésre felvilágosítást ad a kiadóhivatal. Levélbeli tudakozásokra is pontosan válaszolunk, ha a válasza szükséges póstabélyeg beküldetik.

A nagy Skokól hegyben egyik leg-szebb és legjobb szőlő nagy emeletes és présházai, 800 akóra való boltzott pinczével, egész felszereléssel és 300 akóra becsült idei terméssel együtt, kedvező feltételek mellett, szabad kézből eladó. Értesítést a kiadóhivatal ad.

Kerestetik egy tevékeny fiatal ember, a ki magát helybeli úgynöknek akarja kiképezni, egy jól bevezetett házi cikk eladására, csekély fizetést és magas jutalékot (Proviziót) szerezhet. Bővebbet a lap kiadóhivatalában.

A belvárosban egy utczai szobabutorral vagy a nélkül okt. 1-re kiadó.

Pincze kerestetik ezer akóra, bővebb tudósítás a kiadóhivatalban.

Egy öt év óta játszott jó karban levő gordonka 15 frtért eladó. Bővebbet a kiadóhivatal.

!! Minden nap villásreggeli 12 kr. !!

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy vendéglőmet a Bettelheim-féle házból Kazinczy-utca 2-ik szám alá, a régi Tomanek-féle helyiségbe helyeztem át.

Abonoment úgy ebédre, mint estelire, valamint egyes lakodalmi megrendeléseket is a legmérsékeltőbb áron elfogadok s izletes ételekről, előzékeny kiszolgálásról s jutányos árakról kezeskedem.

A n. é. közönség pártfogását kérve maradok

kitünő tisztelettel

Háhn A.

!! Jó pécsi bor és kőbányai sör !!

!! Fehér kávé 10 kr. !!

!! Naponként különféle friss sütemény !!

A Kazinczy és Ó-posta utca sarkán!

Ujjonnan berendezett, gazdagon felszerelt fűszer, csemege és lisztkereskedésemet van szerencsém a n. é. fogyasztó közönség figyelmébe ajánlani.

Pontos mérték, becsületos kiszolgálás mellett a legjutányosabb árról kezeskedem.

Legfinomabb I. és II. rendű Kuba-kávé klg.	1 frt 60 és 1 frt 40
" Ceylon "	1 " 50
" Arany-Jáva "	1 " 80
" Rió (zöld) "	1 " 20
" lundenburgi czukor "	45 és 44 kr.
" koczka "	46 kr.
" glacé-rizs 32 kr., rangoon 23 és 20 kr.	
" hengerliszt 20, 18, 16, 14, 12, 10 kr.	
" Rozskeményítő 40 kr., angol kristály-szóda 12 kr.	
" Petroleum literje 21 kr.	

Üzletem mindennap esti 10 óráig van nyitva.

SCHIEBNER JÁNOS, Kazinczyutca 3. sz.

SCHLAUCH IMRE

építész

átköltözött tulajdon házába.

Pécsett,

Indóház-utca 6. sz.

844

Első magyar nemzetközi szabadalmi iroda

Budapest, Kigyo-utca I. szám.

A világnak ezen legelőszőbb szabadalmi irodája elvállalja szabadalmak kieszközlését a föld bármely államában, kezességet vállal úgy a bel- mint a külföldi szabadalmaknak gyors és pontos kézhezjuttatásáért, elvállalja továbbá szabadalmaknak és esetleg még nem szabadalmazott találmányok a bel- és külföldön való értékesítését, védjegyek kieszközlését, kiállítók képviselőt az 1885. országos kiállításon.

Ajánlja továbbá Remington-féle amerikai író-gépeit, az ujokornak ezen legbámulatatosabb találmányát: a rajta eszközölt írás bármely nyomtatvánnyal versenyez; a munkát a rendes írásnál négyszerte rövidebb idő alatt végzi. Egy teljesen felszerelt író-gép ára 285 forint.

Távíratl cizim: Szabadalmi Iroda Budapest.

Csak a Nev-Yorki Singer társulat

vezérügynöke

Neidlinger G.

által Pécsett, Ferencziek-utca 6-ik szám rendelhető.

Dömel Nándor

hirdető, tudakozó és szolgálatközvetítési
ügynöksége Pécsett, József-utca 21. szám.

Egy 35 éves férfi ki több helyről igen jó bizonyítvánnyal bír, mint felügyelő úrasági — vagy iroda-szolga helyben vagy vidékre ajánlkozik. Ha követeltetik 100 frt óvadék összeget tesz le.

Egy családos ember mint felügyelő keres helyet. 100frt óvadék összeget tesz le.

Több ház és szőlő kerestetik megvételre, valamint jutányos eladásra is.

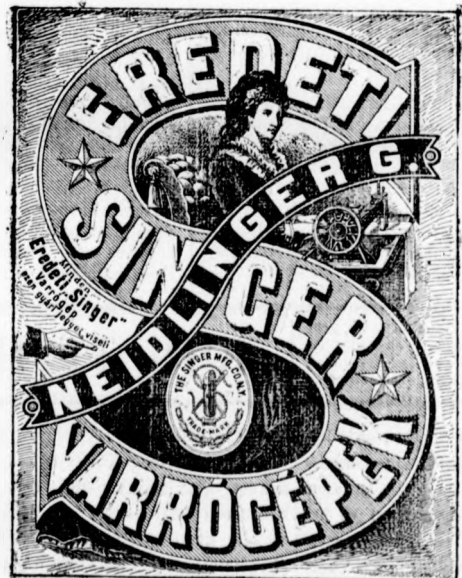
Egy 30 éves magyar nő a ki háztartás minden nemét érti, mint gazdaasszony vagy kulcsárnó helyben vagy vidékre ajánlkozik.

Egy gazdasági hivatalnok alkalmas az ást keres.

Egy okl. tanítónő, aki magyar és német nyelvre képesített, ajánlja magát külön órák adására háznál vagy saját lakásán.

Férfi és nőcseledek azonnal elhelyeztetnek. Bővebb értesítés nyerhető Dömel Nándor ügynökségénél, ki egyuttal szobafestői és mázolóli üzletét is batorkodik ajánlani.

757

Más nevű varrógépkereskedőknek, helyben vagy máshol Magyarországon, az eredeti Singer varrógépek ismétlés-árúsítás végett nem adatkak; s másoktól a Singer név visszaéléssével kereskedésbe hozott gépek csak utánozott német vagy bécsi gyártmányok.